

WAARHEEN?

Waarheen, gij snelle Stroom! Waarheen?

„Steeds voort naar d' oceaan!

Ik ben zoo moê, en daar alleen

Tref ik een rustplaats aan.”

Waarheen, gij ruwe Storm! Waarheen?

„Steeds voort, naar verder kust!

Ik ben zoo moê en vind alleen

Bij gindschen rotsmuur rust.”

Waarheen, gij snelle Wolk! Waarheen?

„Naar gindsche dorre veld!

Ik ben zoo moê, 'k zie daar alleen

Me een plaats der rust besteld.”

Waarheen, gij Vooglenvlucht! Waarheen?

„Naar 't woud, naar gindschen tak!

Ik ben zoo moê, en wacht alleen

Nog rust van 't looverdak.”

En gij, mijn ziel! Waarheen, waarheen?

„Naar 't eeuwig Liefdehart!

Ik ben zoo moê, en dáár alleen

Is rust voor al mijn smart.”

Naar JULIUS STURM.

„Ik hef mijn oogen op naar de bergen.”

„Ik hef mijn oogen op naar de bergen.”
Waarom? Waartoe?

Wenscht ge te wandelen op de toppen der bergen, te stijgen, tot waar de eeuwige sneeuw ligt, om in dit gebied van ongerepte reinheid van u te voelen afvallen 't geen u bezoedelde? Om, hooger staande, dichter te zijn bij God?

Gij dwaas! Meent ge dan, dat uiterlijke reinheid ook inwendig rein maakt? Dat het slechts uw aardsche omgeving is, die u inspireerde tot gedachten, tot slechte daden misschien? Behoort ge tot hen, die, in tegenstelling met het overgrootte deel der tegenwoordige menschheid, aan de beschaving, aan de cultuur verwijten hetgeen er bedorvens is in onze samenleving? Tot hen, die dwepen met een eenvoudige, buiten de moderne beschaving gebleven bevolking der bergen? En denkt ge door hoog te stijgen, wellicht tot plaatsen, door geen menschen ooit betreden, ook zedelijk grooter en sterker te worden?

„Ik hef mijn oogen op naar de bergen.”

In een vaag verlangen misschien, dat geen woorden heeft, dat zich eigen aard en wezen nauwelijks bewust is?

Als de jonge maagd van onze plaat?

O, ik weet wel, dit is niet de gestalte, waarin de moderne vrouw zich liefst uitgebeeld ziet.

Niet met gevouwen handen en verlangende oogen uitzien, of het geluk misschien komen wil. Maar zelf werken, zelf strijden, worstelen om het geluk.

En ik ben er verre van, dit streven zoo maar zonder meer als onvrouwelijk te veroordeelen. Handen, die steeds gevouwen zijn; oogen, die almaar droomerig zien in de

verte, en vergeten naar het naastbijzijnde te schouwen, ze vormen de vrouw tot een wezen, dat zich ten slotte in haar eigen omgeving niet thuis voelt. Frisch op gearbeid, in de vertrouwde omgeving van 't ouderlijk tehuis, daarbuiten, zoo 't moet. Arbeid is nog immer een zegen en zich gewennen aan geregelde arbeid vormt en staalt het karakter. Ook voor de vrouw geldt, dat ledigheid des duivels oorkussen is.

Mits — niet gewerkt wordt met het idee van te willen zijn de gelijke van den man. Mits — onder en in al den arbeid het vrouwelijke behouden blijft. „Tot den man zal uw begeerte zijn.” Het wordt soms opgevat als een vloek, maar indien man en vrouw God zoeken, indien zij in hun samenleven 't al van Hem verwachten, is het geluk. Dat, en 't moeder-zijn is het grootste vrouwengeluk. Maar dit verkrijgt men toch ook weer niet door werken alleen. De gevouwen handen behooren er wel degelijk bij. En de oogen vol verlangen ook.

„Ik hef mijn oogen op naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal.”

Doch dit is het nu juist, waarvan de moderne mensch 't allerminst weten wil.

Hulp!

Maar wie hulp wenscht, wie hulp verwacht, voelt zich zwak.

En wij zijn immers sterk!

Wij kunnen zooveel en wij weten zooveel!

En ons weten komt ons kunnen te hulp.

Met ons weten denken we steeds nieuwe machines uit, en verwinnen we zwaarte, en tijd, en afstand.

En tegen 't geen nog onoverwonnen daarstaat, vechten we met de macht van ons kennen en kunnen, tot we ook dit vermocht hebben.

Onze ziel? Of die in dit streven voldoening vindt? Of die niet hongert?

Och, we hebben immers geen tijd er aan te denken!

En als het moet? Als ontzaglijke gebeurtenissen in ons eigen leven, in 't leven der volkeren, rondom ons dwingen tot inkeer?

Ja, dan blikst het oog wel eens vol verlangen naar de bergen, alsof daar, hoog boven 't gewoel van de aarde, woonde de eeuwige wijsheid, die oplost alle raadselen van ons bestaan.

Dan, in ons eigen, vlakke land, zien we wel eens peinzend uit ver over de wijde, stille heide, tot waar aan den horizon aarde en hemel elkaar raken. Dan zouden we wel willen opstaan en voortgaan, uren lang, indien het moest, om te weten of daar, in die wazige verte, het geluk woont. Maar dat mysterieuze verschiet, dat één-zijn van hemel en aarde, wijkt terug, naarmate wij vorderen, en we noemen ons zelf dreamers, omdat we een oogenblik denken konden, in dit leven te zullen vinden 't antwoord op ons zoeken en vragen. Bij Van Eeden is Wistiek een kabouter, maar ik zeg u, dat hij een mensch is.

Of — we zoeken het bij Boeddhisme en theosofie, en we meenen, dat Oostersch denken ons Westersch weten hulpe brengen zal. Ja, we heffen onze oogen op naar de bergen, als we moede zijn van 't wroeten en werken in de laagte. Maar vooral niet hooger dan de bergen!

En we blikken naar 't Oosten, als Westersch weten ons niet meer verzadigen kan. Maar vooral niet naar dat Oosten, waar het land ligt, dat sommige bekrompen en ouderwetse menschen bij voorkeur „Heilig” noemen.

En we zoeken troost in 't denken aan Nirwana, als ons eigen bestaan ons per slot van rekening de moeite van al 't werken en al het denken niet waard schijnt. Maar laten we toch oppassen, dat onze oogen niet dwalen van Boeddha naar Hem, Die genoemd wordt „Zaligmaker.” Dat past niet bij den modernen mensch.

De oogen opheffen om hulp? Nu ja, als 't beslist niet anders kan. Als de nood van onze ziel te groot wordt om die zonder meer te negeren.

Maar dan toch eigen-gezochte, en eigen-gevonden hulp.

„Mijn hulp is van den Heere, Die hemel en aarde ge-maakt heeft!”

Neen, dat niet! Dat vooral niet!
Hemel en aarde gemaakt!
Maar hemel en aarde zijn immers ontstaan uit één oerel.
En die oerel?
Of komt ge tot de slotsom, dat stof en kracht eeuwig zijn?

Dus stof en kracht God?
Maar dan houd ik het liever met een God, van Wien zoo majestueus gezegd wordt: „In den beginne schiep God den hemel en de aarde.”

Want wat baten mij stof en kracht, als ik zwak ben, of bedroefd, of in moeite?

Maar een God, Die staat boven stof en kracht!
Of ik bewijzen kan, dat Hij bestaat? Dat mijn ziel zich niet troost met een waan; dat gebedsverhooring iets anders is dan auto-suggestie?

Gij-zelf kunt er het bewijs van zijn!

Mits ge het zijn wilt.
Mits ge in waarheid u afkeert van al de hulp, die geen hulp is.

Mits ge niet meer met eigen werk en in eigen kracht het al denkt te kunnen bereiken.

„Wie zoekt die vindt, en wie klopt, dien zal opengedaan worden.”

Maar het zoeken, het kloppen moet echt zijn en gemeend. Omdat ge niet anders meer kunt. Omdat ge anders met u-zelf, met de nooden van uw ziel — met uw zonden vooral — geen raad meer weet. Want het opzien naar de bergen, en het uitzien naar hulp, heeft één diepe oorzaak: de zonde.

En als ge dan bezit, en als u dan opengedaan is?
Wel, dan zijt ge immers 't bewijs voor 't bestaan van God, voor 't waar-zijn van alle heilsfeiten ook! Want ge hebt Hem ontmoet, Die opende; en ge hebt, in Christus, ontvangen de schatten van vergeving, van verlossing,

van vrede, wier bestaan ge niet meer kunt loochenen, omdat ze uw eigendom zijn geworden.

Maar wie over deze dingen wil oordeelen, terwijl hij nog buiten staat, en zonder dat hij in oprechtheid gezocht heeft, zal het bewijs nooit vinden. Die moet het tot het sombere eind van zijn leven houden met Boeddha, of met de troosteloze belijdenis (indien ge het tenminste een belijdenis wilt noemen) „en of God is, weet geen.”

„Ik hef mijn oogen op naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal. Mijn hulp is van den Heere, Die hemel en aarde gemaakt heeft.”

De hulp is. Ook als we 't nog niet weten, als wij nog niet anders doen dan uitzien, is de hulp er.

En niet alleen de hulp, maar ook het geluk.

Anders wellicht, dan wij het verwachtten, toen wij jong waren. Zelfs als we verkrijgen, wat we toen wenschten, zelfs als mannenkracht en vrouwenteerheid worden tot één geheel menschengeluk, zal 't nog niet zijn, gelijk we toen droomden.

Gelukkig, dat den mensch niet de gave van 't vooruit-zien is gegeven. We zouden terugschrikken vaak voor 't geen voor ons weggelegd bleek.

Doch iederen dag een oogenblik de handen gevouwen, en de oogen verlangend gericht tot hooger dan de bergen! Dan zal het weer gaan voor dien dag. Want: „mijn hulp is van Jehova, van den Eeuwige Getrouwe.”

En het werd wel gezegd tot Paulus, maar 't is toch een belofte, die ieder kind van God zich mag toeëigenen: „Mijne genade is u genoeg.” Genoeg voor het leven, genoeg in de ure van 't sterven. Genoeg voor den tijd, genoeg voor de eeuwigheid. Overvloed niet slechts van hulp, maar ook van vrede, ook van geluk, ook van zaligheid!

J. M. WESTERBRINK-WIRTZ.

